

- ① (a)
1	$(p \vee q) \rightarrow r$	prem
2	$\neg r$	an
3	q	an
4	$p \vee q$	$\vee i, 3$
5	r	$\rightarrow e, 1, 4$
6	$\perp$	$\neg e, 2, 5$
7	$\neg q$	$\neg i, 3-6$
8	$\neg r \rightarrow \neg q$	$\rightarrow i, 2-7$

- (c)
1	$\neg p \wedge \neg q$	prem
2	$p \vee q$	an
3	p	an
4	$\neg p$	$e 1, 1$
5	$\perp$	$\neg e, 3, 4$
6	q	an
7	$\neg q$	$\neg e, 1$
8	$\perp$	$\neg e, 6, 7$
9	$\perp$	$\vee e, 2, 3-4, 6-8$
10	$\neg(p \vee q)$	$\neg i, 2-9$

- (b)
1	$p \wedge \neg q$	prem
2	$\neg q$	$\wedge e, 1$
3	q	an
4	$\perp$	$\neg e, 2, 3$
5	r	$\perp e, 4$
6	$q \rightarrow r$	$\rightarrow i, 3-5$

- ② Hier alleen de rij uit de waarheidstafel die de gevolgtrekking weerlegt: de premissen waar, de conclusie niet. Dus $p \vee (p \rightarrow q), \neg q \not\models p \vee q$

p	q	$p \rightarrow q$	$p \vee (p \rightarrow q)$	$\neg q$	$p \vee q$
T	T	T	T	F	T
T	F	F	T	T	F
F	T	T	T	F	T
F	F	T	T	T	F

- ③ (a) Als φ een tautologie is, dan is φ waar (T) voor elke waarheidswaarde toekening (valuatie). Wegens $\varphi \models \varphi$ is φ dat dan ook. Dus dan is φ ook een tautologie.

(b) $\varphi = p \wedge \neg p$

- ④ (a) Elk van de conjuncten φ_i in de CNV $\varphi_1 \wedge \dots \wedge \varphi_n$ moet een positief en een negatief voorkomen van dezelfde literal bevatten.

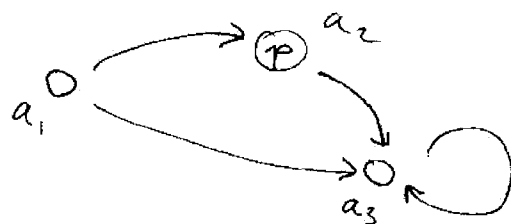
Dus bijvoorbeeld: $\varphi_3 = p \vee \neg q \vee r \vee q \vee \neg s$

$\uparrow \qquad \qquad \uparrow$
 $p \qquad \neg q$

$$\begin{aligned}
 (b) \quad (p \wedge (\neg q \rightarrow r)) \vee \neg p &\Rightarrow [\rightarrow \text{ elimineren}] \\
 (p \wedge (\neg \neg q \vee r)) \vee \neg p &\Rightarrow [\neg \neg \text{ elimineren}] \\
 (p \wedge (q \vee r)) \vee \neg p &\Rightarrow [\text{distributiviteit}] \\
 (p \vee \neg p) \wedge (q \vee r \vee \neg p)
 \end{aligned}$$

- (c) Deze CNV voldoet niet aan het criterium: $q \vee r \vee \neg p$ voldoet niet. ($p \vee \neg p$ wel, maar dat is niet genoeg). Geen tautologie.

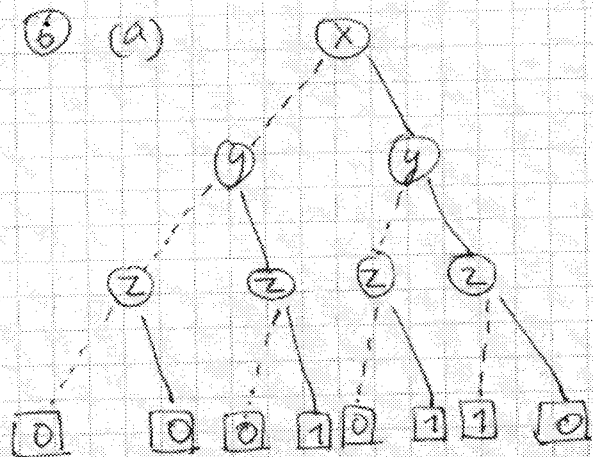
⑤ (a)

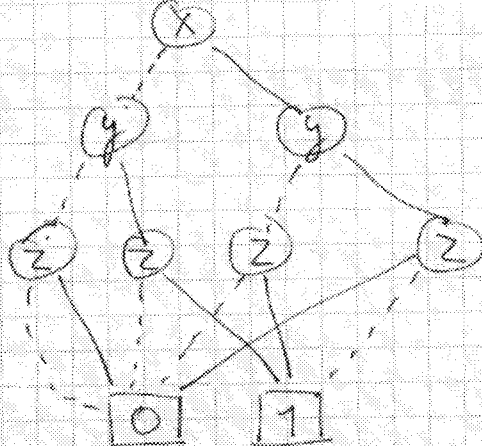
- (b) a_1 : Er geldt $M, a_1 \Vdash \Diamond p$ omdat $M, a_2 \Vdash p$ en $R a_1 a_2$ maar $M, a_1 \nVdash p$. Dus ook $M, a_1 \Vdash \Diamond p \rightarrow p$.
- a_2 : $M, a_2 \Vdash \Diamond p \rightarrow p$ omdat $M, a_2 \Vdash p$
- a_3 : Omdat in geen enkele wereld a_3 toegankelijke wereld p geldt, hebben we $M, a_3 \nVdash \Diamond p$. Daarmee volgt $M, a_3 \Vdash \Diamond p \rightarrow p$.

- (c) Nee. Dan zou ook $M, a_2 \Vdash \Diamond p \rightarrow p$ moeten gelden

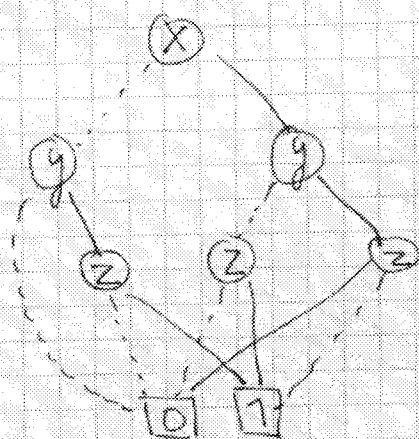
- (d) Ja. $\Diamond p$ geldt in geen enkele wereld a_1, a_2 of a_3 .
 Dus $M, a_i \Vdash \Diamond p \rightarrow p$ geldt voor zowel a_1, a_2 als a_3 .

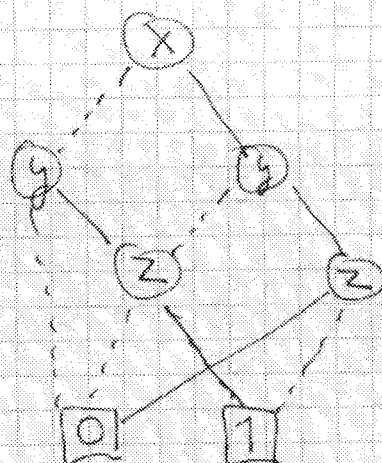
$C_1 \Rightarrow$

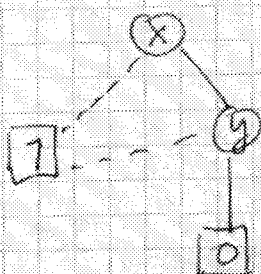
$C_2 \Rightarrow$

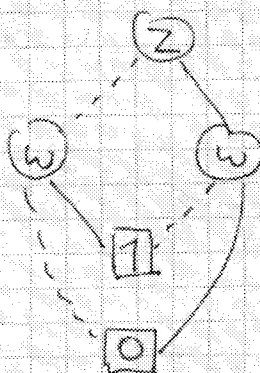
$C_3 \Rightarrow$

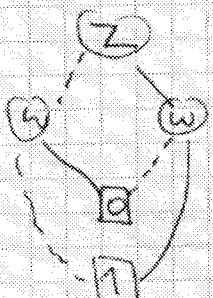
(b) $f:$

$g:$

(c) eerst $\overline{g(z, w)}$:

dan $f(x, y) \cdot \overline{g(z, w)}$:

